

Politik och kommunikation
Erik Thornström, 08-677 27 08
erik.thornstrom@energiforetagen.se

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av Boverkets och Energimyndighetens rapport 2019:16 Inspektion av uppvärmningssystem och luftkonditioneringssystem

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige anser att det borde ha utretts och utvärderats om informations- och rådgivningsalternativet enligt art. 14.3 respektive 15.3 i energiprestandadirektivet fortsatt skulle kunna ha tillämpats.

Om inspektionskrav för uppvärmningssystem ändå införs anser vi att det bör införas ett undantag från inspektionskraven i energideklarationsförordningen för processvärme i industrier och energiproduktions- och distributionsbyggnader då sådan värme inte avsetts omfattas av inspektionskraven i EU-direktivet.

Vi anser även att det behöver klargöras vad innebörden är i kravet på fastighetsautomation och fastighetsstyrning och vilken funktionalitet som ställs som minimikrav.

Inledning

Energiföretagen Sverige ser positivt på ökade ambitioner på energieffektivisering i bebyggelsen som finns uttalade i det reviderade EU-direktivet om byggnaders energiprestanda. Det skapar förutsättningar för ökad efterfrågan på olika slag av energitjänster där energibranschen kan bidra med lösningar. Det är dock angeläget att det vid genomförandet av direktivets krav införs regler som är verksamhetsanpassade och är samordnade med övriga befintliga regelverk och styrmedel på området, t.ex. energideklarationer för byggnader, byggregler och energikartläggning i stora företag.

Krav på inspektioner av uppvärmningssystem och luftkonditioneringssystem

Informations- och rådgivningsalternativet borde fortsatt kunna tillämpas

Energiföretagen Sverige anser att det borde ha utretts och utvärderats om informations- och rådgivningsalternativet enligt art. 14.3 respektive 15.3 i energiprestandadirektivet fortsatt skulle kunna ha tillämpats. Vi anser att det

riskerar bli onödigt kostnadsdrivande med generella inspektionskrav av uppvärmningssystem. Generellt är rapporten också svårtolkad och förslagen i flera delar oklara och otillräckligt utredda. Det vore önskvärt med förtydliganden av den praktiska tillämpningen kring innebörden av de nya lagkraven, särskilt med tanke på att införandetiden föreslås vara kort.

Vi föreslår att de fastighetsägare som i dag inte omfattas av krav på att utföra energideklaration som t.ex. industri- och energianläggningar i stället bör omfattas av informations- och rådgivningsinsatser för att begränsa tillkommande administrativa bördor och kostnader. I rapporten saknas helt resonemang om förutsättningarna att tillämpa de föreslagna inspektionskraven i energibranschens produktions- och distributionsanläggningar eller i processindustrin. Det saknas också en diskussion om hur inspektionskraven förhåller sig till kraven på energikartläggning i stora företag (EKL) och vilka samordningsmöjligheter som finns.

Produktionsanläggningarna för värme och el är också individuellt utformade vilket medför att lämpliga energieffektiviseringsåtgärder behöver bli specialanpassade för varje anläggning. Det saknas dessutom certifierade experter med kompetens att bedöma de ofta mycket komplexa processer och anläggningar som finns i energibranschen och processindustrin. Expertisen finns i stället hos företagen själva med den personal som driver anläggningarna och som också kontinuerligt arbetar för att effektivisera och sänka kostnaderna i produktions- och distributionsanläggningarna. Detta är också en process som redan finns reglerat i regelverket om energikartläggningar i stora företag.

Vi föreslår mot denna bakgrund att det införs en klagörande bestämmelse om att inspektionskraven av uppvärmningssystem inte omfattar processvärme i industri- eller el- och värmeproduktions- eller distributionsanläggningar (se vidare under rubriken detaljerade synpunkter på författningsförslagen).

Entydig definition av nominell effekt behövs

Det är angeläget att det införs entydiga definitioner av vilken nominell effekt som avses för de gränsdragningar som föreslås för vilka byggnader som omfattas av inspektionskrav. Vi anser att utgångspunkten bör tas i den installerade effekten i "värmegeneratoren" i byggnaden. Det vore också önskvärt om de nya begrepp som föreslås införs utifrån EU-direktivet om byggnaders energiprestanda införs enhetligt i relaterade regelverk som t.ex. Boverkets byggregler. Exempelvis bör begreppet "värmegenerator" också införs i energikraven i byggreglerna.

Om inspektionskrav införs för lokaler och flerbostadshus är det angeläget med samordnade krav

Om det införs inspektionskrav för uppvärmnings- och luftkonditioneringssystem är det bra med en samordning av kraven kopplat till energideklarationer för byggnader och att undantag införs för lokalbyggnader med fastighetsautomation och fastighetsstyrning. De föreslagna reglerna ger också förutsättningar för ett ökat utbud av energitjänster som kan möta EU-direktivets nya och ökade krav på energieffektivisering i bebyggelsen.

Krav på system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning för lokalbyggnader

Vi anser att det behöver klargöras vad innebörden är i kravet på fastighetsautomation och fastighetsstyrning och vilken funktionalitet som ställs som minimikrav. Detta är angeläget för att kunna bedöma vilka byggnader som eventuellt kommer behöva komplettera sina system för automation och styrning i fastigheten inför att kravet träder i kraft även för befintliga lokalbyggnader den 1 januari 2025. Det är också angeläget i förhållande till att byggnader med fastighetsautomation och- styrning föreslås undantas från inspektionskraven för uppvärmningssystem. I promemorian skrivs i flera delar att direktivet "kan tolkas" på ett visst sätt, men det är oklart om detta är den faktiskt föreslagna tolkningen.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Energiföretagen Sverige anser att det är olyckligt att det föreslås ett så pass snabbt införande av de nya inspektionskraven för uppvärmningssystem och luftkonditioneringssystem till redan den 10 mars 2020. Det kommer troligen då saknas närmare tillämpningsföreskrifter av hur inspektionerna och rapportering ska gå till i praktiken och det hade varit önskvärt med en längre övergångsperiod eller ett förenklat förfarande inledningsvis. Det är dock bra att det föreslås en längre övergångsperiod för de byggnader som i dag inte omfattas av krav på energideklaration till den 31 december 2021. Vi vill påtala att det finns ett stort informationsbehov om de nya reglerna då det är många olika slag av fastighetsägare som berörs av de nya kraven.

Det är också angeläget med närmare branschsamråd i det fortsatta arbetet med tillämpningsföreskrifter och det praktiska genomförandearbetet.

Konsekvenser

Energiföretagen Sverige anser att konsekvensanalysen är bristfällig då närmare kvantifieringar av kostnaderna för de nya reglerna och inspektionsförfarandena saknas. Det saknas också generellt kvantifierade kostnadsuppskattningar av vad de nya inspektionskraven kan förväntas innebära för kostnader för olika berörda fastighetsägare, företag och myndigheter. Vidare saknas kvantifierade uppskattningar av vilka energibesparingar som kan förväntas uppnås med de föreslagna inspektionskraven och det är därmed svårt att bedöma kostnadseffektiviteten av de nya föreslagna kraven.

Det är heller inte utrett vilka kostnadskonsekvenser som uppstår för energiproduktions- och industrianläggningar eller annan verksamhet som i dag är undantagna från krav på energideklaration för byggnader och där det därmed saknas möjlighet att samordna inspektionsförfarandena. Det är också oklart i vilken omfattning industrianläggningar generellt idag redan har system för fastighetsautomation eller fastighetsstyrning som uppfyller de krav som avses i energiprestandadirektivet.

Detaljerade synpunkter på författningsförslagen

Förslag till förordning om ändring i förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader

8a §, första stycket, p. 2

Det anges att avtal med "nätoperatör" omfattas av undantag från kraven. Begreppet "nätoperatör" bör klargöras i förordningen att det avser "en nätoperatör av ett elektroniskt kommunikationsnät" så att det tydligt framgår i vilka fall undantag medges och vilken slags nätoperatör som avses. Som det nu är skrivet kan nätoperatör tolkas som elnätsföretag, vilket vi inte tolkar det som är avsett.

8a §, förslag till ny punkt

Det bör införas ett tillägg som undantar processvärme i industrier och energiproduktions- och distributionsanläggningar från inspektionskraven då sådan värme inte avsetts omfattas av inspektionskraven i EU-direktivet. Förslagsvis utformas ett undantag enligt följande i en fjärde punkt i andra stycket:

"4. Processvärme i en tillverkningsprocess i industriell verksamhet eller kraftverks- eller värmeproduktionsbyggnader eller distributionsbyggnader."

Pernilla Winnhed

VD, Energiföretagen Sverige

Erik Thornström

Ansvarig skatter, styrmedel,
energianvändning och resurseffektivitet